

Persian transcript:

امیر: [صنایع دستی]: یکی از معروفترین [معروفترین آن ها] ظروف نقره و نقره کاریه [کاری است]; اصفهان خیلی معروفه [معروف است]; من حالا یکی دو تاشو [تای آن را] که توی خونه مون [خانه مان] داریم... حالا آگه [اگر] بتونی [بتوانی] با دوربینت بگیری!

محسن: بله، می شه [می شود] نشون [نشان] بدین [بدهید]؟

امیر: این رو [را] بهش [به آن] می گن [می گویند] گز خوری که در واقع ظرفی هست که اصفهانی ها توش [توی آن] گز می ریزن [می ریزند] و سرو می کنند.

محسن: درسته [درست است]. بعد خُب این آهنه [آهن است]؟ چیه؟

امیر: نه، این ظرف نقره است؛ و با قلم کاری با قلمای [قلم های] خیلی ریز با ظرافت اومدن [آمده اند] توشو [توی آن] نقش و نگار در آوردن [آورده اند] یا حتی مثلاً بعضیاش [بعضی از آن ها] حالا حتی مُشَبَّک سوراخ سوراخه [سوراخ است].

محسن: اوهون!!

امیر: بعد خُب...

محسن: بعد این برا... چه استفاده ای داره؟ این چه استفاده ای داره؟

امیر: اینو [این را] گز می ریزن [می ریزند] توش [توی آن] و جلوی مهمونا [مهمان ها را] می گیرن [می گیرند] تعارف می کنن [می کنند].

محسن: یعنی توی این گز سرو می شه [می شود].

امیر: دقیقاً، دقیقاً!

محسن: بهش [به آن] هم می گن [می گویند] گز خوری.

امیر: گز خوری. حالا فکر می کنم توی بقیه ی شهرهای دیگه [دیگر] هم آگه همچین ظرفی باشه، شاید گز خوری بگن [بگویند]؛ ولی خب در واقع چون این ها تو اصفهان بوده و گز هم سوغات اصفهان بوده دیگه به گز خوری معروف شده. این هم یه سری سینی های نقره است که حالا اگر بتونی [بتوانی] باز [با دوربینت] طرح و نقش و نگارش را بگیری؛ خیلی واقعاً اون ظرافت و...

محسن: بعد تمام این ها با کار دسته [دست است].

امیر: درسته. کاملاً با قلمایی که دارن و اون ضربه های چکشی که می زنن تک تک این طرح ها را در می آرن.

محسن: درسته به این می گن نقره کاری؟

امیر: نقره! آره دیگه [دیگر] نقره کاری یا ظروف نقره؛ این هم حالا مشابه همون [همان] یکیه [یکی است] یه کمی بزرگتره [بزرگتر است].

محسن: بله. خیلی زیباست واقعاً.

امیر: بله. بعد البته خب مسلماً خیلی هم گرونند [گران هستند] اینا [این ها]؛ یعنی حالا از خود قیمت نقره اش بگذری، به خاطر وقت و هزینه و واقعاً اون چشمی که اون هنرمند گذاشته تا تک تک این نقاط [نقاط را] برجستگی ها، فرورفتگی ها را در بیاره [بیاورد]؛ واقعاً ارزش داره.

محسن: و خب دیگه [دیگر] گرونه [گران است]. مشتریاش [مشتریانش] بیشتر کسانی که پول بیشتری دارن، مثل توریستای [توریستان] خارجی.

امیر: خب، آره! توریستای خارجی معمولاً به چیزای [چیزهای] کوچیک و یادگاری های کوچیک می خوان [می خواهند] پیرن [پیرند] دیگه [دیگر] آگه [اگر] کار نُقره هم پیرن [پیرند] به چیزی که خیلی کوچیک باشه [باشد] قیَمَتش هم مُناسِب باشه؛ و الا خب آره. طبیعتاً چیز آرزونی [آرزانی] نیست؛ سوغاتی های دم دست بخری نیست دیگه [دیگر]؛ آثار دیگه پیکش [یکی از آن ها] خاتم کاریه [خاتم کاری است] اگر این هم بتونی [بتوانی] بگیری این به تخته نرده [نرد است] و شطرنج ایرانیه [ایرانی است] اون وقت این..

محسن: اسم این هنر چیه؟

امیر: اینو [این را] می گن [می گویند] خاتم کاری؛ که در واقع کاری که توی خاتم کاری می کنن روی چوب؛ این طرح ها، این گل هایی که می بینی رو [را] تک تک این ها ریز ریز اون می آد [می آید] مثل حالت نوارای [نوارهای] نوار چسب این طرح ها را می چسبونه [می چسباند] کنار هم اما هیچ کار نقاشی یا یک تکه ای نیست؛ تک تک این ها واقعاً نقطه به نقطه کنار هم گذاشته می شه تا مثلاً این طرح یا این اطراف دور و برش [درست بشود].

محسن: این صفحه ی شطرنج بود؟ درست؟

امیر: بله، این شطرنجه.

محسن: آها!

امیر: و این هم تخته نرده [نرد است] و مهره های تخته نرد که خب به بازی قدیمی ی ایرانیه [ایرانی است] اصلاً.

محسن: درست. بعد خاتم کاری برای انواع و اقسام چیزا [چیزها] استفاده می شه؛ مثلاً برای تخته نرد برای شطرنج...

امیر: برای یه سری جعبه های سیگار و این ها هم هست؛ که مثلاً سوغاتی که دیدم خیلی می خرن [می خرنند] حالا ما نداریم آلان ولی جعبه ی کوچیک [که] درش باز و بسته می شه. اون وقت دورتا دورش همین طرح های مشابه خاتم استفاده می کنن.

English translation:

Amir: [art crafts] one of it's most famous ones is Isfahan's silver dishes and silverwork. Now, I [can show] one or two that I have at home...now if you could capture [them] with your camera...

Mohsen: Yes, can you show them?

Amir: This is called *Gaz Khori*¹ which in fact is a dish in which Isfahanis put *Gaz* and serve it.

Mohsen: Correct, but then is it metal? What is it?

Amir: No, this is a silver dish with engraving work on it. And with very small pens [metal nails] with delicacy shapes and designs are engraved on it. Some are even netted and have holes on them.

Mohsen: *Humm*

Amir: Then well...

Mohsen: Then these...what use do they have? What use this one...?

---

¹ گز meaning nugget and خوری meaning eatery plate

Amir: *Gaz* is put in this one and is held in front of guests, offered to the guests.

Mohsen: You mean *Gaz* is served in it.

Amir: Exactly, exactly!

Mohsen: It is called *Gaz Khorī*.

Amir: *Gaz Khorī*. Now, I think there must be such dishes in other cities as well, maybe they are called *Gaz Khorī*. But, well, in fact they used to exist in Isfahan and *Gaz* too used to be Isfahan's souvenir. So, it's become known as *Gaz Khorī*. This also is a silver tray which if you could [capture] the shapes and images of it with your camera, very, really [such] delicacy.

Mohsen: Then, all these are work of hand [made by hand].

Amir: Correct. These designs are made one by one with the pens and strikes of hammers they [silversmiths] have.

Mohsen: Is it true these are called silverwork?

Amir: Silver! Yes indeed silverwork or silverware; this one now is like the other one [but] a bit bigger.

Mohsen: Yes, [it is] very beautiful, really.

Amir: Then of course it is obvious they are also very expensive. I mean now if we forget about the price of silver itself, it is due to the time and expenses and really those eyes which an artist has put into it to them one by one to make out these dots, lumps and hollows which really are valuable.

Mohsen: Well then it is expensive. Its customers are more people who have more money and foreign tourists.

Amir: Well, yeah! Foreign tourists normally want to take something small [as] a memory. If they take any silverware, they would take something small with a suitable price. Well, yes, swear to God, it is naturally not a cheap thing. It is not a quick souvenir to buy either. Other crafts are *Khatamkari*². If you could capture this backgammon board and Iranian chess, then this...

---

² *Khatamkari* or خاتم کاری "Khatam" means "incrustation", and "Khatam-kari", "incrustation work". This craft consists in the production of incrustation patterns (generally star shaped), with thin sticks of wood (ebony, orange, rose), brass (for golden parts), camel bones (white parts). Ivory, gold or silver can also be used for collection objects. Sticks are assembled in triangular beams, themselves assembled and glued in a strict order to create a cylinder, 70 cm in diameter, whose cross-section is the main motif: a six-branch star included in a hexagon. These cylinders are cut into shorter cylinders, and then compressed and dried between two wooden plates, before being sliced for the last time, in 1 mm wide tranches. These sections are ready to be plated and glued on the object to be

Mohsen: What is this art called?

Amir: This one is called Khatamkari which is really the work done on wood. These designs, these flowers which you see are one by one in a ribbon looking shape are glued [to the wood] next to each other. However, not at all it is painting or a whole piece of work; every single piece of these are put next to each other in order to let's say this rim is made.

Mohsen: This was a chess board, right?

Amir: Yes, this is chess [board.]

Mohsen: Ahaan!

Amir: And this is backgammon board as well, and [there are] backgammon's marbles which well; it is an ancient Iranian game originally.

Mohsen: It is correct. Then, Khatamkari can be used on all different types of things such as backgammon board, chess board...

Amir: For some cigarette boxes and things like that too which let's say for souvenir I have seen [people] buy. We don't have them now, but it is a small box with its lid opening and closing. Then all around it these similar designs of Khatam are used.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2012 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated

---

decorated, before lacquer finishing. The tranche can also be softened through heating in order to wrap around objects. Many objects can be decorated in this fashion, such as: jewelry, decorative boxes, chessboards, cadres, pipes, desks, frames or some musical instruments.